

Schoolverzuim en de Leerplichtwet

1. Leerplicht

Iedere jongere is volledig leerplichtig vanaf de 1^e schooldag van de maand na de 5e verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt.

2. Kwalificatieplicht

Na het laatste schooljaar van de leerplicht begint de kwalificatieplicht. Daar zit geen dag tussen. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de jongere een startkwalificatie heeft gehaald, of tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt. Een startkwalificatie is een afgeronde havo/vwo-opleiding of mbo- diploma niveau 2 of hoger.

Uitzondering: Jongeren met een getuigschrift of diploma van het praktijkonderwijs, of jongeren die het speciaal onderwijs hebben gevolgd met uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding hoeven niet te voldoen aan de kwalificatieplicht.

3. Ongeoorloofd verzuim

3.1 Relatief verzuim

Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige leerling ongeoorloofd afwezig is. We kennen de volgende soorten relatief verzuim:

3.1.1 Overig verzuim

Een leerplichtige die minder dan de wettelijke termijn – 16 uur in 4 weken – verzuimt, maar wel lesuren of dagdelen overslaat, begint te verzuimen. Ook van dit verzuim mag de school melding doen

aan de leerplichtambtenaar via het verzuimregister. De verantwoordelijkheid voor aanpak van het verzuim ligt in eerste instantie bij de school. Een voorbeeld van overig verzuim is regelmatig te laat komen. De door de school genomen maatregelen hebben dan niet geholpen. De leerplichtambtenaar kan de ouders en de leerling preventief oproepen om ze te wijzen op de mogelijke consequenties van doorgaan met te laat komen.

Onder overig verzuim valt ook verzuim dat samenhangt met achterliggende problemen van de leerling. Een voorbeeld van dit verzuim is een leerling die regelmatig verzuimt omdat hij of zij binnen het gezin zorgtaken op zich neemt waardoor onvoldoende tijd voor school overblijft. Ook hierbij geldt dat het verzuim soms niet aan de wettelijke termijn van 16 uur van 4 weken komt, maar de school wel een melding kan doen.

3.1.2 Wettelijk te melden verzuim van meer dan 16 uur in 4 weken

Scholen zijn wettelijk verplicht om verzuim te melden aan de leerplichtambtenaar bij een ongeoorloofde afwezigheid van 16 uur of meer in een periode van 4 weken. Vanaf 2017 wordt verzuim ook het po en so alleen nog via het verzuimregister gemeld. (Invoering voor PO gefaseerd tussen april en zomervakantie 2017)

3.1.3 Langdurig relatief verzuim

Een langdurig relatief verzuimer is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar, die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling. Indien de jongere zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, is er sprake van een langdurig verzuimer.

Het gaat dus om leerlingen die niet over een vrijstelling van de inschrijfplicht (o.g.v. artikel 5, 5a of 15 Lpw) beschikken en ook niet zijn vrijgesteld van geregeld schoolbezoek (o.g.v. art. 11 Lpw).

3.1.4 Luxe verzuim

Er is sprake van luxe verzuim als een leerplichtige jongere, zonder vrijstelling, buiten de schoolvakanties om (met ouders) op vakantie gaat. Scholen en instellingen zijn verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar via het verzuimregister.

3.1.5 Thuiszitter

De groep thuiszitters wordt gevormd door de langdurig relatief verzuimers en de absoluut verzuimers. De doelstelling is dat in 2020 geen enkele thuiszitter langer dan 3 maanden thuis verblijft.

3.2 Absoluut verzuimer

Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht.

Potentieel absoluut verzuim kan worden afgeleid uit een vergelijking van de Basisregistratie personen (BRP) met de Basisregistratie onderwijs (BRON): hieruit komt naar voren welke leer- en kwalificatieplichtige jongeren niet op een school zijn ingeschreven.

4. Geoorloofd Verzuim

4.1 Verzuim op basis van een ziekmelding

Als een leerling ziek is, dan is hij of zij geoorloofd afwezig. De school zal hiervan geen melding doen aan de leerplichtambtenaar, maar registreert de ziekmelding wel in de eigen administratie. Op het moment dat het ziekteverzuim bovengemiddeld is, zorgt de school ervoor dat deze leerling zo snel mogelijk in begeleiding wordt genomen door de GGD om de oorzaak te achterhalen (let op: tijdens het onderzoek kan blijken dat er geen sprake is van

ziekte en kan het verzuim ongeoorloofd blijken te zijn). Gemeente en scholen kunnen eigen afspraken maken over hoe zij omgaan met het registreren, melden en aanpakken van ziekteverzuim.¹

De school brengt via het verzuimloket de leerplichtambtenaar op de hoogte van het verzuim en de achterliggende problematiek indien vermoed wordt dat het ongeoorloofd is.

4.2 Verzuim op basis van verleend verlof

Vakantieverlof wegens de specifieke aard van het beroep van een van de ouders is verlof waarbij de jongere vrijgesteld wordt van geregeld schoolbezoek. Dit verlof kan slechts eenmaal per schooljaar worden toegekend voor maximaal 10 schooldagen. Ouders moeten aantonen dat zij alle schoolvakanties niet in staat zijn om een aaneengesloten periode van 14 dagen als gezin op vakantie te kunnen wegens de aard van het beroep. Het hoofd van de school geeft wel of geen toestemming. Toestemming kan nooit worden verleend in de eerste 2 weken na de zomervakantie.

4.3 Verzuim op basis van gewichtige omstandigheden

De leerplichtambtenaar of het hoofd van de school kan op grond van 'gewichtige omstandigheden' (artikel 11, onder g) – een buiten de wil van verzorger/jongere gelegen omstandigheid, een tijdelijke vrijstelling voor het geregeld schoolbezoek verlenen. De ouder dient een verzoek in en toont aan welke gewichtige omstandigheden er zijn, waardoor de jongere de school tijdelijk niet kan bezoeken. Betreft de vrijstelling maximaal 10 schooldagen gedurende een schooljaar dan beslist het hoofd van de school. Betreft het meer dan 10 schooldagen dan beslist de leerplichtambtenaar.

Meer weten?

info@ingrado.nl
www.ingrado.nl

¹ M@ZL (Medische Advisering Ziekgemelde Leerling) is een effectieve methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren. Zie www.ggdwestbrabant.nl/mazl voor meer informatie.